

George Dennison: Kell-e nekünk elnök?

október 20, 2022

Részlet a szerző *Végre szüret!* c. gyermekkönyvéből

Faber and Faber (1972)

Mindannyian emlékeztek arra, amikor Gólya elrepült a gazdákhöz, és sok jótanáccsal és magokkal tért vissza. Most, hogy a kert valóban kizöldült, dicséretekkel halmozták el Gólyát. Kutya azt mondta:

– Jól csináltad, Gólya!

Mire Gólya:

– Tényleg jól! Köszönöm, köszönöm!

Macska így szólt:

– Nélküled, öregfiú, nem boldogultunk volna!

Mire Gólya:

– Valóban nem! Köszönöm, köszönöm!

Gólyának annyira tetszett ez, hogy kidüllesztett mellel kezdett sétálni, szárnyait feszesen a háta mögé húzva. Időnként kinézett magának egy helyet, amiről tudta, hogy a többiek arra fognak elhaladni, ott lecövekelt, fogadta a dicséreteket, és ezt ismételte:

– Köszönöm! Így igaz! Köszönöm!

És ha netalán elfelejtették volna dicsérő szavakkal illetni, mindig talált rá módot, hogy finoman emlékeztesse őket. Magokról beszélt vagy a kertészkedésről, de kertészkedés helyett inkább azt mondta: mezőgazdaság.

Méltóságteljesen járt-kelt közöttük. Megtanult roppant szívélyesen mosolyogni, a hangja is mélyebb és határozottan fensőséges lett. Aztán egyszer csak bejelentette, hogy érkezett az elnökválasztás ideje, és hozzátette, hogy ő személyesen kiváló elnök lenne.

– Hogyne, Gólya! – bólogatott Mormota. – De mit jelent az, hogy elnök?

Épp befejezték a vacsorát. A ház előtt heverésztek a fűvön. Egyedül Gólya maradt állva.

– Elmagyarázom – mondta új, méltóságteljes hangján, és mindenki tudta, hogy Gólya beszédet fog tartani.

Mikor Gólya régebben beszédet tartott, egyszerűen csak belekezdett és beszélt. De most háromszor is megköszörülte a torkát, összezsápta a szárnyait a háta mögött, és jól kihúzta magát. Majd így szólt:

– Barátaim, polgártársak!

– Barátaim, polgártársak! – ismételte. – Elhangzott a kérdés, mit jelent az, hogy elnök. Az elnök ... az elnök ... nos, azt mondhatom, hogy az elnök az a személy, aki a leginkább odafigyel arra, hogy mi történik. Bizony, bizony. Nagyon odafigyel rá, hogy kivel mi történik.

– Nagyszerű! – mondta Medve. – Jó érzés, ha törődnek velem.

– Nahát, Gólya – ámult Mormota –, téged tényleg érdekel, hogy mi történik velem?

- Hát hogyne! Nagyon is mélyen érint! – mondta Gólya.
- És ha valami bajom esne, jönnél segíteni? – kérdezte Mormota.
- Pontosan! – válaszolta Gólya.
- Nahát – mondta Mormota –, ez igazán kedves tőled!
- De Gólya! – mondta Medve. – Különben is segítenél neki, nem? Ehhez nem kell elnöknek lenni.
- Ez igaz – mondta Gólya. – Valóban így van. De ne felejtsetek, hogy Mormota csak egyetlen személy. Az elnök viszont mindenkivel törődik.
- De Gólya – szólt bele Kutya –, mi mind törődünk mindenkivel!
- Ó, igen, törődtök – mondta Gólya. – De mit tudtok tenni egymásért? Egy elnök tenni is tud valamit. Egy elnöknek jó elképzelései vannak.
- Azok nekem is vannak – mondta Macska.
- Nekem is – mondta Egér.
- Az elnök törvényeket hoz – mondta Gólya.
- Nono! – szólalt meg Madár. – Már szinte egyáltalán nem eszem gilisztát, Gólya!
- Tényleg nem eszik – mondta Medve.
- Amikor törvényeket emlegetek – folytatta Gólya –, én igaziból a szabályokra gondolok. És nem arról van szó, hogy maga az elnök hozza őket. Ő csak kigondolja a szabályokat, aztán közösen megvitatjuk és együtt eldöntjük, mit szeretnénk tenni.
- De Gólya! – mondta Macska. – Ezt már eddig is megtehetted. Valamennyien megtehetjük.

– Nos – mondta Gólya –, mondok még egy példát. Olyat, ami mindannyiunkat érint. Például mi van a házzal, ahol mindannyian lakunk? Például ma reggel észrevettem, hogy betört az egyik ablak.

– Megjavítottad? – kérdezte Medve.

– Nem – mondta Gólya. – Gondoltam, szólok nektek, és akkor megtárgyaljuk ezt az ügyet.

– Hiába beszélünk, attól még beesik az eső a házba – jegyezte meg Macska. – Inkább megjavítottad volna, Gólya!

– Azt várod tőlem, hogy épp a beszédem közepén álljak neki a javításnak?! – csattant fel Gólya.

– Ha elnök lennél, megjavítanád? – kérdezte Egér.

– Hát persze! – vágta rá Gólya. – Vagy inkább ... *keresnék* valakit, aki megjavítja. Ez is olyasmi, amit az elnök tesz. Megtalálja azokat, akik megcsinálják azt, amit kell.

– Hogyan találja meg? – kérdezte Macska. – Te talán ismered a legjobb ablakjavítót?

– Nem – mondta Gólya.

– Hát akkor hogyan? – kérdezte Kutya.

– Megkérdeznék egyeseket – felelte Gólya. – Például megkérdezném Macskát, mert ő sok mindent tud.

– Akkor rajta, kérdezz csak! – biztatta Macska.

– Jól van, Macska – mondta Gólya –, ki a legjobb ablakjavító?

– Nem mondom meg! – felelt Macska.

– Micsoda?! – nézett nagyot Gólya. – Miért ne mondd meg?

– Miért tenném? – mondta Macska. – Úgyse te fogod megjavítani.

- De én szólnék az ablakjavítónak, hogy betört – mondta Gólya.
- Ő már úgymint tud róla – mondta Macska.
- De honnan tudhatnánk, hogy meg is fogja javítani? – kérdezte Gólya.
- Kérdezd meg tőle! – válaszolta Macska.
- De nem tudom, hogy ki az! – mondta Gólya.
- Akkor nem tudsz rajtunk segíteni – zárta le Macska. És Kutya felé fordult:
- Megjavítanád, öreg haver?

Kutya elmosolyodott, és annyit mondott:

- Hát persze!
- Húha, Gólya – mondta Mormota –, akkor *végül is* mit csinál az elnök?
- Mondok egy másik példát! – kiáltott Gólya. – Az a nagy kő a gyümölcsösben. El kellene onnan vinni! Ha elnök volnék, keresnék valakit, aki kitalálja, hogy lehet elmozdítani, és aztán szólnék valakinek, hogy vigye el, és aztán ...

Medve félbeszakította:

- Gólya – mondta –, nincs is kő a gyümölcsösben.
- Nagyon tévedsz! – kiabált Gólya.
- Macska rájött, hogy lehet elmozdítani – folytatta Medve. – És még vacsora előtt Kutya felé el is vittük.
- Ezt örömmel hallok – mondta Gólya.
- *Mindannyian* örömmel halljuk! – kiáltotta Egér.
- Főleg én – tette hozzá Madár –, mert alatta volt egy csomó

bogár, amit mind megettem!

– Mi a nyavalyáért akarsz te elnök lenni? – érdeklődött Macska.

– Miért? – kiabált Gólya. – Miért? Egészen megfélemezett a méltóságteljes viselkedésről. Kiabált és a szárnyaival hadonászott.

– Hogy miért? – kiáltotta. – Mert akkor beszédeket tarthatok, azért! És mindenki odafigyel. És ha nem is hiszik el minden szavamat, akkor sem szólhatnak közbe. És az elnök saját külön házában lakhat, és a többiek mindent megtesznek érte, főznek rá, rendbe szedik a tollait, és akármerre jár, azt kiáltják: „Éljen, itt az elnök!”.

– Húha! – mondta Mormota – Jól hangzik!

– Mert jó is! – kiáltotta gólya

– Bárki lehet elnök? – kérdezte Nyúl.

– Bárki megpróbálhatja – válaszolta Gólya –, de meg kell szerezned a szavazatokat. Akire a legtöbben szavaznak, az lesz az elnök.

– Mi az a szavazat? – kérdezte Mormota.

– A szavazat azt jelenti, hogy megmondhatod, szerinted ki legyen az elnök.

– Hát én! – kiáltotta Mormota.

– Én! – kiáltott fel Nyúl.

– Én! – kiáltotta mindenki, egyedül Medve ült nevetgélve:

– Mindenki elnök akar lenni – jegyezte meg.

– Képtelenség – bosszankodott Gólya. – Nem értik, micsoda felelősséggel jár. Fogalmuk sincs róla, mennyi munkát jelent.

– De Gólya – szólt Macska –, egy nyavalyás szót se szóltál arról, hogy mit is csinál az elnök *valójában*.

– Munkát ad a barátainak! – kiáltotta Gólya.

– Nekünk már van munkánk – mondta erre Medve. – A kertben dolgozunk.

– Más elnökökkel tárgyal – folytatta Gólya. – Ez a dolga, és ezt csak az elnök tudja csinálni, senki más.

– És miről tárgyalnak? – kérdezte Macska.

– Elnöki ügyekről! – válaszolta Gólya. – És azokról ti nem tudhattok!

– Akkor viszont, Gólya – jegyezte meg Medve –, ha neked más elnökökkel van dolgod, mit keresel itt közöttünk?

– Igen – kontrázott rá Egér. – Menj, tárgyalj velük! Szerezd meg az ő szavazataikat!

– Sajnos – mondta Gólya –, ők csak magukra szavaznának, éppen úgy, mint ti.

– Hé, nézzétek csak – mondta Macska –, megy le a nap! Nem maradt sok időnk.

– Egek – pattant fel Medve –, irány vissza a munkához!

fordította: Fóti Péter, lektorálta: Juhász Vera,
szerkesztette: Horváth Zoltán

Kapcsolódó oldalak:

- George Dennison: A gyerekek élete – Az Első utcai iskola története

- George Dennison: A gyerekek élete – Az Első utcai iskola története
- Fóti Péter: Bevezető George Dennison „A gyerekek élete” c. könyvéhez
- A.S. Neill levele George Dennisonhoz